

Grundläggande granskning 2020

Driftnämnd Regionservice
April 2021

*Helena Richardsson, projektledare
Isabelle Panasco, projektmedarbetare
Marie Lindblad, kvalitetssäkrare och certifierad kommunal revisor*

Sammanfattning

På uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer har PwC genomfört en grundläggande granskning av Driftnämnd Regionservice. Den grundläggande granskningen syftar till att på översiktlig nivå följa, granska och pröva nämndens ansvarstagande för verksamheten. Den grundläggande granskningen omfattar i huvudsak driftnämndens tolkning av och arbete med Regionfullmäktiges mål och budget, uppföljning och återrapportering av verksamheten i enlighet med fastställd styrmodell, åtgärder när uppföljning av verksamhet visar avvikelse och arbete med intern kontroll enligt gällande anvisningar för intern kontroll.

Efter genomförd granskning är vår bedömning att Driftnämnd Regionservice i allt väsentligt har en tillräcklig styrning, uppföljning och intern kontroll inom de områden som omfattas av den grundläggande granskningen.

Den samlade bedömningen återfinns i sin helhet i avsnitt 3.5.

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Syfte	3
1.3.	Revisionskriterier	3
1.4.	Avgränsning	3
1.5.	Metod	3
2.	Region Halland	4
2.1.	Region Hallands styrmodell 2020	4
2.2.	Intern kontroll	5
3.	Granskningsresultat	7
3.1.	Driftnämnd Regionservices uppdrag	7
3.2.	Driftnämndens planering och styrning av sin verksamhet	7
3.3.	Driftnämndens uppföljning av verksamhet och ekonomi	7
3.4.	Driftnämndens arbete med intern kontroll	8
3.5.	Samlad bedömning	9

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunallagen förutsätter att revisorerna årligen granskar all kommunal verksamhet i den omfattning som följer av God revisionsred. Granskningen utgör underlag för den årliga ansvarsprövningen. I den årliga granskningen ingår en grundläggande del, där regionstyrelsens och nämndernas ansvarstagande för verksamheten följs, granskas och prövas. Enligt den goda seden handlar grundläggande granskning bland annat om frågor avseende hur styrelse och nämnder tolkat och brutit ned mål och uppdrag från fullmäktige, uppföljning av verksamhet och åtgärder vid avvikelser, systematiskt arbete med intern kontroll och tydligheten i protokoll. Föreliggande rapport utgör resultatet av den grundläggande granskningen 2020.

1.2. Syfte

Den grundläggande granskningen syftar till att på översiktlig nivå följa, granska och pröva nämndens ansvarstagande för verksamheten. Den grundläggande granskningen omfattar i huvudsak driftnämndens följsamhet till reglemente, tolkning av och arbete med Regionfullmäktiges mål, uppföljning och återrapportering av verksamhet i enlighet med fastställd styrmodell, åtgärder när uppföljning av verksamhet visar avvikelse och arbete med intern kontroll enligt gällande anvisningar för intern kontroll.

1.3. Revisionskriterier

Revisionskriterierna för denna granskning har i huvudsak hämtats ur följande:

- Kommunallagen
- Arbetsordningar och reglementen 2019
- Region Hallands mål och budget 2020-2022
- Internkontrollreglemente för Landstinget Halland

1.4. Avgränsning

Granskningen avser Driftnämnd Regionservice och är avgränsad till år 2020.

1.5. Metod

Granskningen har genomförts som en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Inom ramen för granskningen har en genomgång av nämndens samtliga protokoll samt mål- och ekonomiuppföljningsrapporter avseende 2020 genomförts. Protokollgranskningen har i huvudsak syftat till att följa hur nämnden arbetar med styrning, uppföljning och kontroll samt att granska tydligheten i protokoll och beslutsunderlag. Översiktlig genomgång av nämndens internkontrollplan med tillhörande riskanalys har genomförts i syfte att följa hur nämnden arbetat med intern kontroll i förhållande till Region Hallands reglemente för intern kontroll. Vidare har det utförts intervju med verksamhetsföreträdare där diskussioner om målstyrning, uppföljning och intern kontroll förts.

Ett utkast av rapporten har sakgranskats av företrädare från verksamheten.

2. Region Halland

I detta kapitel beskrivs Region Hallands styrmodell 2020 och fullmäktiges reglemente för intern kontroll sammanfattas.

2.1. Region Hallands styrmodell 2020

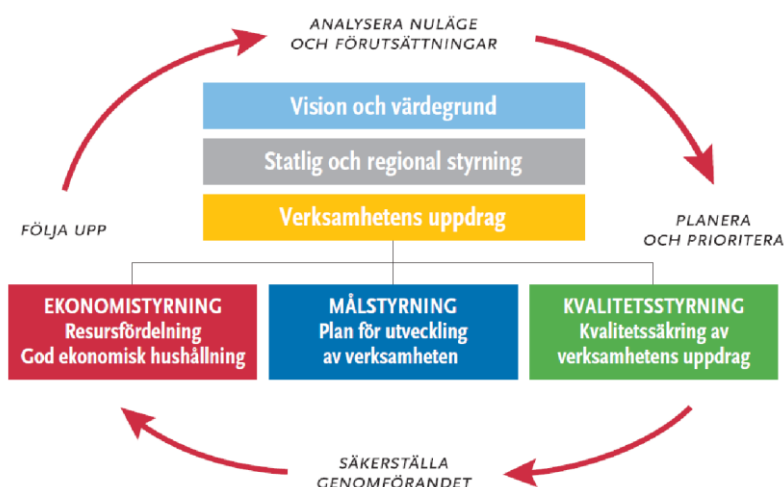
Styrmodellen för Region Halland utgår från regionfullmäktiges vision för Hallands utveckling till den *Bästa Livsplatsen* för Hallands invånare. För att nå goda resultat ska det finnas en tydlig länk mellan vision, övergripande mål, nämndernas mål, verksamheternas syfte och aktiviteter och uppföljning.

Regionfullmäktige har genom beslutade arbetsordningar och reglementen angett ramarna för hur styrningen ska ske inom Region Halland. Regionstyrelsen har 2019-10-18 antagit en *Riktlinje för planering och uppföljning* för att beskriva hur Regionfullmäktiges beslut omsätts i praktiken. Syftet med riktlinjen är att fastställa hur arbetet med planering, genomförande och uppföljning ska ske för att säkerställa:

- förutsättningar för en god livskvalitet hos invånarna
- att Regionfullmäktiges mål och ambitioner uppnås
- att lagstiftning och intern styrning efterlevs
- en styrning med fokus på verksamheternas syfte
- en god ekonomisk hushållning.

Mål och budget är regionens styrdokument på kort och medellång sikt. I Mål och budget sammanfattas den regiongemensamma resursfördelningen, fokusområden, indikatorer och kvalitetsindikatorer för att styra och följa upp verksamheten. Regionfullmäktige fastställer årligen fokusområden på övergripande nivå i Mål och budget som är kopplade till invånarnas behov, verksamhetens syfte och de ekonomiska förutsättningarna. Fokusområdena har sin utgångspunkt i Region Hallands vision och de långsiktiga strategierna. I riktlinjen för planering och uppföljning framgår att fokusområdena mäts på koncernnivå genom indikatorer med angivna målnivåer som ska uppnås under året.

Figur 1. Region Hallands modell för planering och uppföljning

I Mål och budget är samtliga fokusområden likställda varandra. Regionfullmäktige fördelar inte fokusområdena till nämnderna.

Varje nämnd/styrelses bidrag till den regionövergripande måluppfyllelsen ska sammanfattas, tillsammans med en beskrivning av hur verksamhetens uppdrag ska kvalitetssäkras, i en verksamhetsplan. Nämnden kan i sin verksamhetsplan komplettera de regiongemensamma indikatorerna med egna indikatorer. Utifrån de mål och indikatorer som konkretiserats i verksamhetsplanen skapas aktiviteter och åtgärder som ska planeras och tidsättas med ett tydligt ansvar. Verksamhetsplanen ska ha ett flerårigt tidsperspektiv och fastställas av nämnden/styrelsen. Respektive nämnd ansvarar för att planering och genomförande av aktiviteter som styr mot målen sker inom respektive verksamhet.

I Mål och budget 2020-2022 har Regionfullmäktige beslutat om åtta fokusområden med tillhörande indikatorer som Region Halland ska arbeta med 2020. I Mål och budget 2020-2022 är det inräknat i nämndernas budgettillskott för befolkningsökning, vårdtyngd och prisökningar, men också effektiviseringskrav för att minska kostnadsökningstakten och få en budget i balans. Uppföljning av nämndernas/styrelsens arbete ska dokumenteras i uppföljningsrapporter och årsredovisning. I Mål och budget 2020-2022 framgår även att styrelsen och nämnderna ska göra mindre omfattande månadsrapporter vid några tillfällen under året. Lokala nämnder, Patientnämnden samt Gemensam nämnd för Hemsjukvård och Hjälpmedel behöver endast lämna rapport till den regiongemensamma uppföljningen i samband med uppföljningsrapport 1, uppföljningsrapport 2 och årsredovisningen.

Figur 2: Uppföljningsstruktur

Månadsrapport	<ul style="list-style-type: none"> • Februari (Enligt anvisningar ekonomisk uppföljning 2020) • Oktober (Enligt anvisningar ekonomisk uppföljning 2020) <p>Gäller ej lokala nämnder, patientnämnden samt gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel</p>
Uppföljningsrapport 1 (mars)	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomisk uppföljning • Uppföljning av fokusområden samt indikatorer • Rapportering till RF
Uppföljningsrapport 2 (augusti)	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomisk uppföljning • Uppföljning av fokusområden samt indikatorer • Rapportering till RF
Slutlig uppföljning och redovisning, ÅR (december)	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomisk uppföljning • Uppföljning av fokusområden och utfall indikatorer • Rapportering till RF

I uppföljningsrapport 1 och 2 redovisas verksamhet och aktiviteter som stödjer beslutade fokusområden samt ett nuläge för indikatorer och uppföljningsvariabler i relation till årets målvärde. I Uppföljningsrapport 2, tillika delårsbokslut, redovisas dessutom en prognos på måluppfyllelsen för helåret. I årsredovisningen redovisas utfall samt analys för samtliga indikatorer för uppföljning av Regionfullmäktiges fokusområden samt den verksamhet och de aktiviteter som stödjer dessa.

2.2. Intern kontroll

Dåvarande landstingsfullmäktige fastställde reglemente för intern kontroll vid sammanträden 13-14 november 2006. Syftet med reglementet är att säkerställa att styrelse och nämnder upprätthåller en tillräcklig intern kontroll, det vill säga att de med rimlig grad av

säkerhet ska fastställa att mål inom verksamhetsstyrning, tillförlitlig finansiell rapportering och efterlevnad av tillämpliga lagar och föreskrifter kan uppnås.

Enligt reglementet ska nämnderna inom sitt ansvarsområde tillse att en organisation upprättas för den interna kontrollen samt att regler och anvisningar för den interna kontrollen antas. I reglementets tillämplighetsanvisningar tydliggörs att en risk- och sårbarhetsanalys ska ligga till grund för den årliga planeringen, prioriteringen och uppföljningen av den interna kontrollarbetet. Därtill ska var och en av nämnderna anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen och resultatet av uppföljningen ska, med utgångspunkt från antagen plan, löpande rapporteras till nämnden. Senast i samband med årsrapporten ska resultatet från uppföljningen rapporteras till landstingsstyrelsen (numera regionstyrelsen).

Av reglementet framkommer vidare att den årliga interna kontrollplanen minst ska innehålla följande:

- Vilka rutiner som ska följas upp
- Omfattningen på uppföljningen
- Vem som ansvarar för att utföra kontrollen
- Till vem och när uppföljningen ska rapporteras

Nytt reglemente för intern kontroll antogs av regionfullmäktige 28 oktober 2020, och tillämpas från och med 2021 års internkontroll. Enligt reglementet är nämndernas ansvar:

- att säkerställa att den interna kontrollen inom respektive nämnds verksamhetsområde är tillräckliga,
- att upprätta internkontrollplan för respektive nämnds verksamhetsområde samt årligen utvärdera planen och rapportera till regionstyrelsen, och
- att säkerställa att regler och anvisningar för den interna kontrollen efterlevs.

3. Granskningsresultat

I detta kapitel beskrivs resultatet av den grundläggande granskningen utifrån de iakttagelser som vi bedömer vara mest relevanta.

3.1. Driftnämnd Regionservices uppdrag

Den 24 oktober 2018 beslutade regionfullmäktige om ett reviderat reglemente för driftnämnder i Region Halland, vilket började gälla från och med 1 januari 2019. Enligt reglementet ska driftnämnderna, inom tilldelade ekonomiska ramar, verkställa de uppdrag och direktiv regionstyrelsen eller regionfullmäktige ger samt bidra till att regionfullmäktiges mål uppnås. Driftnämnderna ska även tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de riktlinjer som regionfullmäktige eller regionstyrelsen beslutar om och följa de föreskrifter som kan finnas i lag eller annan författning. Vidare ska nämnderna svara för information till allmänheten utifrån respektive nämnds verksamhetsansvar. I sitt arbete ska nämnderna även beakta de tre hållbarhetsdimensionerna, Agenda 2030 och de globala målen samt intentionerna i FN:s konvention för barns rättigheter.

Enligt reglementet ligger det inom Driftnämnd Regionservices uppgift att genom interna överenskommelser tillhandahålla försörjnings- och stödfunktioner som ur regionens perspektiv ger bästa service till regionens verksamheter varigenom dessa kan fokusera på sina kärnverksamheter.

3.2. Driftnämndens planering och styrning av sin verksamhet

Vid nämndens sammanträde den 12 december 2019 beslutar nämnden att godkänna verksamhetsplan för Regionservice för år 2020. I verksamhetsplanen framgår att planeringen kopplar den kortsiktiga verksamhetsstyrningen med de långsiktiga strategierna och visionen. Varje organisatorisk nivå ska ha möjlighet och befogenhet att genomföra planerings- och uppföljningsarbetet baserat på dess förutsättningar och uppdrag.

Av verksamhetsplanen 2020 framgår att fyra av fullmäktiges fokusområden har en koppling till driftnämndens ansvarsområde. Utifrån fokusområdena har nämnden fastställt tretton uppdrag till förvaltningen. Dessa har inte konkretiserats med hjälp av indikatorer eller andra uppföljningsvariabler i verksamhetsplanen. Däremot framkommer indikatorer i samband med uppföljningen av fokusområdena i årsredovisningen. Verksamhetsplanen innehåller förvaltnings-specifika indikatorer och regionfullmäktiges kvalitetsindikatorer.

Driftnämnden Regionservice är intäktsfinansierad och har således inte tilldelats något resurstillskott. Nämnden beslutade i samband med verksamhetsplan 2020 om en internbudget vid sammanträdet december 2019. Slutlig drift- och investeringsbudget antogs vid sammanträdet i februari 2020.

3.3. Driftnämndens uppföljning av verksamhet och ekonomi

Under 2020 har driftnämnden haft sju protokollförda sammanträden. Nämnden har återrapporterat sin verksamhet till regionstyrelsen i samband med uppföljningsrapport 1, uppföljningsrapport 2, månadsrapporter och årsredovisning 2020.

Vid nämndens sammanträde i april beslutade driftnämnden att godkänna månadsrapporten per februari. Av månadsrapporten framgår att nämnden redovisar en positiv avvikelse om 5,9 mnkr. Helårsprognosen är en avvikelse om +3 mnkr. Det framgår att detta indike-

rar att beslutad åtgärdsplan för ekonomi i balans 2019 bedöms ge önskad effekt.

Vid sammanträdet den 20 maj 2020 fastställdes uppföljningsrapport 1 och överlämnades till regionstyrelsen. Driftnämnden har budgeterat att återställa det negativa resultatet från 2019 som var – 2 mnkr. Driftnämnden redovisar en prognos om ett överskott för helåret om + 1,5 miljoner kronor. Prognos för respektive verksamhetsområde skiljer sig åt. De negativa prognoserna utgörs av Kostservice, där intäkterna till följd av pandemin minskat, samt för verksamhetsområdet centralt ägda datorer. Där kostnaderna blev högre än planerat då tillgången av datorer med normalstandrad inte fanns tillgängliga från leverantör. Inköpen i detta skede krävdes för att säkra distansarbete till följd av pandemin. Driftnämnden redovisar en helårsprognos för måluppfyllelsen för vissa av målen. Vidare framgår att merparten av uppnådda resultat i kvalitetsredovisningen pekar på en effektivt genomförd verksamhet. Inom miljöområdet, specifikt att minska koldioxidutsläppen, förväntas överträffa uppsatt mål från Regionfullmäktige.

Den 19 augusti 2020 fastställde driftnämnden månadsrapport till och med juli 2020. Vid sammanträdet den 30 september 2020 fastställdes uppföljningsrapport 2 och överlämnades till Regionstyrelsen. Nämndens prognos redovisar ett utfall om + 7 mnkr. Nämndens ackumulerade resultat efter augusti månad uppgår till + 17,9 mnkr vilket är en avvikelse mot budget med + 8,4 mnkr. Vidare framgår att verksamhetens egna utvecklingsområden i huvudsak kommer att vara genomförda under 2020. Delar av utvecklingsområdena har behövt prioriteras ner med hänsyn till pågående pandemi. Ej genomförda utvecklingsområden förskjuts i huvudsak till 2021.

Den 26 november 2020 fastställde driftnämnden månadsrapport till och med oktober 2020. Prognosens avvikelse mot budget pekar mot ett positivt utfall om + 9,5 mnkr. Detta innebär en förbättring med 1,0 mnkr från senast lämnade prognos.

Den 3 februari 2021 godkände nämnden årsredovisningen 2020. Nämndens ackumulerade helårsutfall uppgår till + 10,7 mnkr vilket är en avvikelse mot budget på +8,7 mnkr. Tidigare åtgärdsplaner för en ekonomi i balans under 2019 har gett önskad effekt. Driftnämnden har även återställt det negativa resultatet från 2019. Vi noterar att bedömning görs av de regiongemensamma uppdragen och visar att sex mål är uppfyllda och ett mål är delvis uppfyllt. Det sker bedömningar på vissa av förvaltningens egna mål. Merparten av uppnådda resultat i kvalitetsredovisningen pekar på en effektivt genomförd verksamhet.

3.4. Driftnämndens arbete med intern kontroll

Den 18 december godkände Driftnämnd Regionservice redovisat förslag till internkontrollplanen för verksamhetsåret 2020. Likt föregående år framgår av protokoll att driftnämnden inför fastställandet av planen har berett ärendet i flera steg. Förvaltningens samtliga avdelningar har genomfört SWOT-analyser¹ som senare har kommit att utgöra grunden för förvaltningens samlade riskanalys. Nämndens arbetsutskott samt Driftnämnden som helhet har därefter berett ärendet i två steg. Av den dokumenterade riskanalysen framgår väsentlighet/konsekvens för varje risk, sedan bedöms sannolikheten och konsekvens utifrån en siffra. Varje risk får på så sätt ett sammanlagt risktal. Vidare framgår metod för kontroll för varje risk.

---

¹SWOT analys är ett planeringshjälpmedel där man försöker finna styrkor, svagheter, möjligheter och hot vid en strategisk översyn.

Nämndens internkontrollplan 2020 omfattar tre områden med sju risker. I relation till varje risk anges en beskrivning av väsentlighet/konsekvens, risktal, kontrollmoment, metod, avstämningsdatum, kontrollansvarig och till vem rapportering ska ske till.

Internkontrollarbetet har redovisats för nämnden vid tre tillfällen under 2020: den 20 maj i samband med uppföljningsrapport 1 och den 30 september i samband med uppföljningsrapport 2. Av sammanträdesprotokollen framgår att uppföljningen av den interna kontrollen överlämnas till Regionstyrelsen enligt riktlinjer, alltså i slutet av året.

Den 3 februari 2021 redovisades uppföljningen av internkontrollplanen 2020 på nämndens sammanträde. I uppföljningsrapporten beskrivs utfallet av genomförda kontrollmoment, resultat samt planerade åtgärder för att hantera de avvikelser som har identifierats. Det framgår av uppföljningen att åtgärder har vidtagits löpande under året. Genom nämndens beslut att anta förvaltningens redovisning av internkontrollarbetet 2020 godkänner nämnden också åtgärderna som preciseras i uppföljningsrapporten.

3.5. Samlad bedömning

Granskningen visar att Driftnämnd Regionservice har antagit en verksamhetsplan för 2020. Vi noterar att verksamhetsplanen omfattar fyra av fullmäktiges åtta fokusområden för 2020.

Kommunallagen redogör för att nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer fullmäktige har bestämt. I regionfullmäktiges Mål och budget 2020-2022 framställs samtliga fokusområden som likställda varandra. Driftnämndens beslut att välja ut delar av dessa kan vara problematiskt eftersom nämnden indirekt gör prioriteringar som kan ge konsekvenser för verksamhetens inriktning och kvalitet. Det kan också innebära att nämndens arbete inte är förenligt med regionfullmäktiges viljeinriktning. Enligt vår bedömning tyder detta på att Region Hallands styrmodell fortsatt är otydlig, även om förbättringar har genomförts jämfört med föregående år. Vi anser att nämnden i sin verksamhetsplan bör motivera varför nämnden väljer ut vissa av fokusområdena som framgår av Mål och budget för att förtydliga sin styrning av verksamheten.

Driftnämnd Regionservice har fastställt en plan för den interna kontrollen 2020 och följt upp resultatet i enlighet med reglementet för intern kontroll. Enligt vår bedömning har driftnämnden därigenom varit tillräckligt informerad för att verifiera att de riskreducerande åtgärderna och kontrollaktiviteterna fungerat på ett tillfredställande sätt.

Driftnämnd Regionservice har bedrivit sin verksamhet inom tilldelade ekonomiska ramar. Budgetöverskottet uppgår till 8,6 mnkr vid utgången av 2020.

Efter genomförd granskning är vår bedömning att Driftnämnd Regionservice i allt väsentligt har en tillräcklig styrning, uppföljning och intern kontroll inom de områden som omfattas av den grundläggande granskningen.

2021-04-15

Kerstin Sikander

Uppdragsledare

Helena Richardsson

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Halland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan daterad 2020-11-02. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.